

Marcela Peneș

ÎNVĂȚĂM SĂ CITIM

MARCELA PENEȘ

ÎNVĂȚĂM SĂ CITIM

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PENEȘ, MARCELA

Învățăm să citim / Marcela Peneș.- Ed. a 2-a. rev.-
București : Aramis Print, 2008
ISBN 978-973-679-581-7

372.41=135.1

Redactor: Alina Nicolae Perțea

DTP: Elena Marin

ISBN 978-973-679-581-7

Copyright © 2008 **Aramis Print s.r.l.** toate drepturile rezervate

Aramis Print s.r.l. • Redacția și sediul social:

B-dul Metelurgiei nr. 46-56, cod 041833, sector 4,
București, O.P. 82 – C.P.38

tel: (021) 461.08.10/14/15; fax: (021)461.08.09/19

E-mail: office@edituraaramis.ro; office@megapress.ro

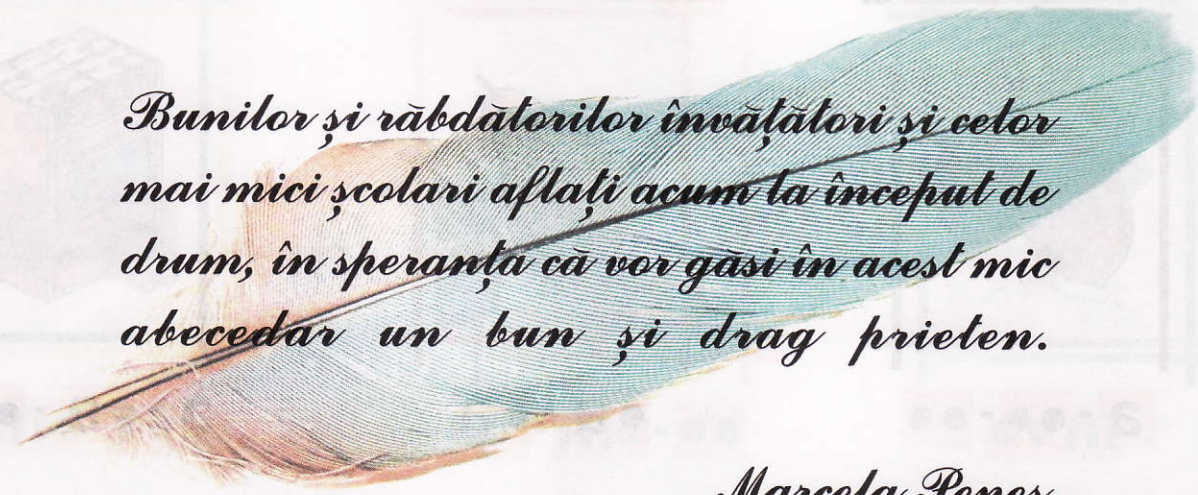
Departamentul desfacere: tel: (021) 461.08.08/12/13/16;

fax: (021) 461.08.09/19; E-mail: desfacere@edituraaramis.ro

Tipărit la MEGApres holdings s.a.

*Bunilor și răbdătorilor învățatori și celor
mai mici școlari aflați acum la început de
drum, în speranța că vor găsi în acest mic
abecedar un bun și drag prieten.*

Marcela Peneș

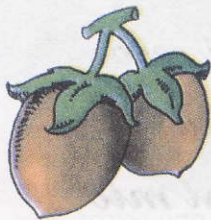
aA

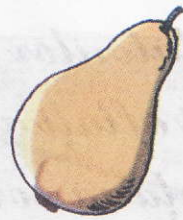
a-••••

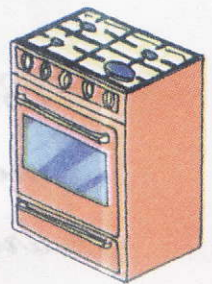
A-•a

a-••-••

•a-•a

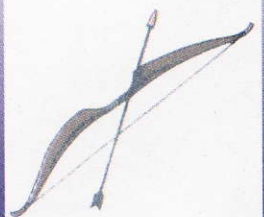
a-•a-•a•

a•

A-•••

a••

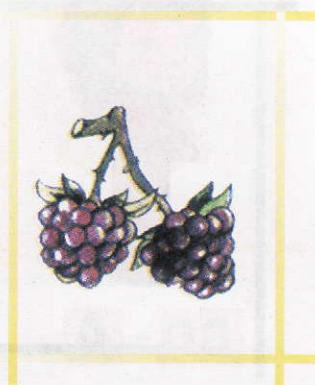
m M

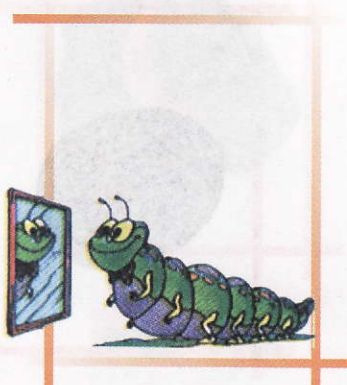
m - m

Ma - a

m - m

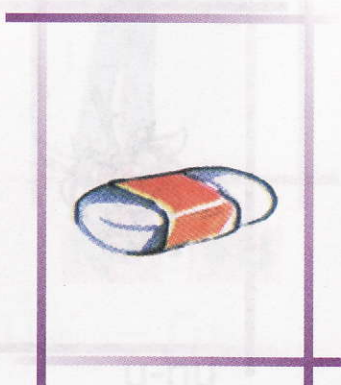
- m - m

m

Ma - a

- ma

ma - ma

S F A G O A R T A U R

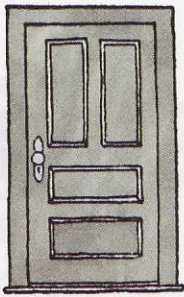
uU

u-...-...

U-...

u-...

•u-•a

1

u-•u

A-u-...

mu-...

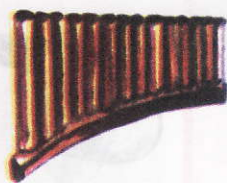

u...

n N

no - 1

na •

Na - na

A - na

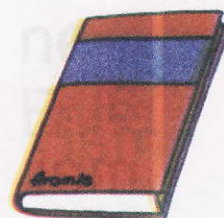
• u - na

a - • u - na

No - • u

ma - nu - a •

No • - na

u-na
una

u-nu
unu

un
nu

S R A C O A R T A U R

i I

i - o o i o

I - o n

a - o i - o n

o a - mi - o n

i - ni - m o

ai
mai
nai

au
iau
ia

am
au
ai

u
• u
• a

na

ma
• a
• u

ma

Mi

_____

_____

_____

e E

e • i • e

E-ne

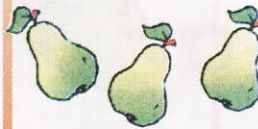
me-re

nu-me
ma-me

ea
eu
ei

Eu am un .

Eu iau .

• e • e

Ni-na
E-ma

ie
ia
ai

Ana ia un .

E ei.

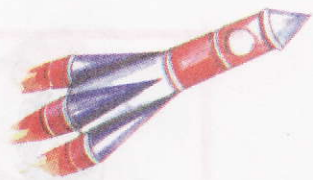
• • u-ne

ne-ne
E-ne

mea
meu
mai

S R A C O A R T A U R

r R

ra - • • • •

Re •

Ra - • u

ma-re
mu-re

ra-ma
ra-na

ar - • ei

Ma-ri-a
Ma-ri-na

Ma-ri-a-na
Ma-rin

• ar

ar-ma
a-ra-ma

ma-ra-ma
I-ri-na

Marina e mare.
Irina e mai mare.

Ana are mere.
Mara are mure.

o O

oi

O-nu

o-ra

o-re

I-on

I-oa-na

ou

nou

o-rar

mo-rar

oa-na

moa-ra

nor

om

Un om ia

:

Oana are o

:

Ene e marinar.

Arina ia un orar.

Ea e mare.

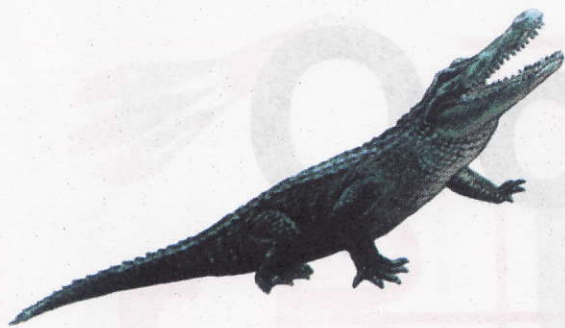
Irina are un ou.

E un ou mare.

Oana are un an.

S P A C O A R T A U R

c C

ca - nar

Co - co

O-ni-ca
Co-co

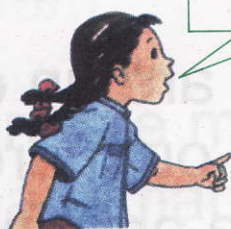
Io-ni-ca
A-u-ri-ca

Co-ri-na
A-u-ri-ca

An-ca
Cri-na

ca-na
ca-ra-mea

rac
cor

– Cornul meu
e cu mac.

Corina are un corn cu mac.

– Eu am o
caramiea.

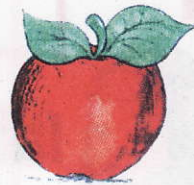

Marina are o caramiea.

ă Ă

o cană

un măr

a-ră
ca-ră

Ni-că
mi-că

o-uă
no-uă

na-ră
ra-ră

ma-ra-mă
coa-mă

căni
co-cori

– Eu iau
marama mamei.

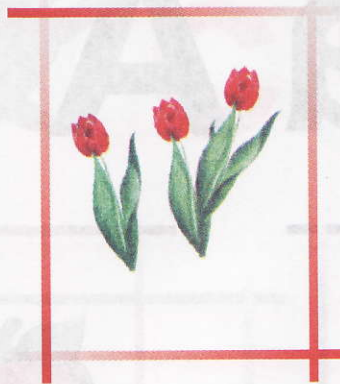
– Ia mea
este nouă.

Mara ia marama mamei ei.

Anica are o ie nouă.

S R A C O A R T A U R

la - le - le

Lu - ca

Ne-lu
Li-că

Li-na
Li-li-ca

lin
lan

Că-lin
I-li-e

la-lea
li-li-ac

loc
lac

Laura are lalele.

Laura

Nela are liliac.

Nela

Ileana are un crin.

Ilie

Ilie are un măr.

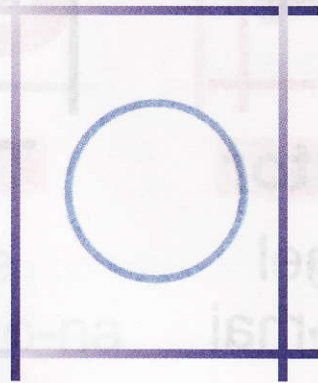

Ileana

ce Ce

cerc

Ce-li-na

re-ce
ce-re

Mar-cel
Mar-ce-la

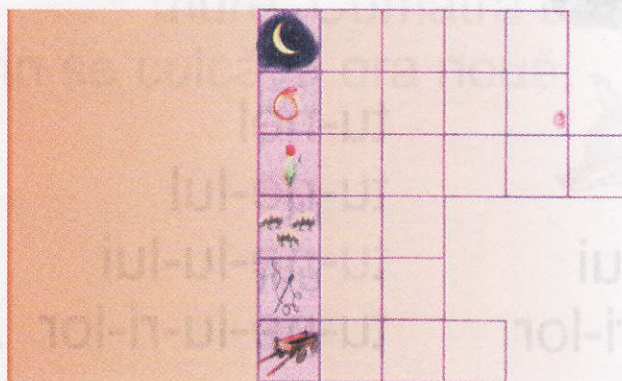
Mir-cea
ceai

La Marcela

Ramona e la Marcela. Ea cere
o cană cu ceai.

Marcela ia ceainicul. Ceaiul este rece.

S P A C I O A R T A U R

t T

trac - tor

Ta - nu

ta-ta
ta-re

tu-nel
toc-mai

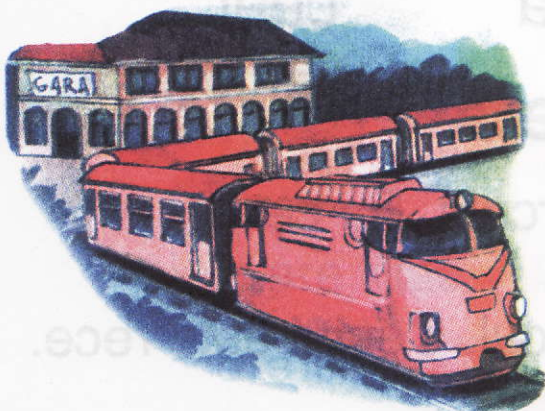
toc
tun

tre-ce
tro-ti-ne-tă

car-te
car-ton

tren
tort

Trenul

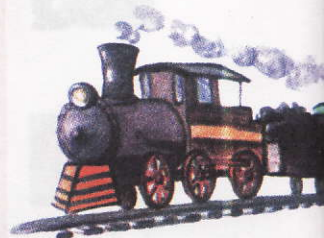

E ora nouă. Tocmai trece trenul.
Trenul e mare.

Ticu, Anton, Marieta, Otilia au trotinete
Cătălin are un tren mic.

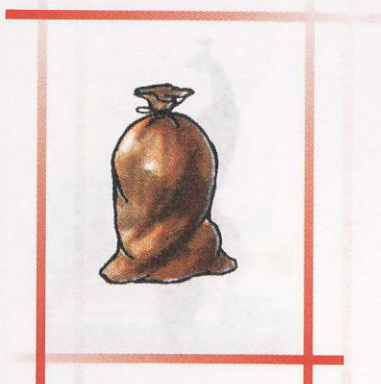
tren
tre-nul
tre-nu-lui
tre-nu-ri-lor

tu-nel
tu-ne-lul
tu-ne-lu-lui
tu-ne-lu-ri-lor

s S

sac

So - ri - na

sa-re
Si-mo-na

sa-ni-e
să-nii

So-rin
să-nă-ta-te

so-ra
som-nul

as-cult
coa-se

să-tul
as-cul-tă-tor

Sorin

Este seară. Sorin are o carte nouă cu animale. Toate animalele sunt interesante.

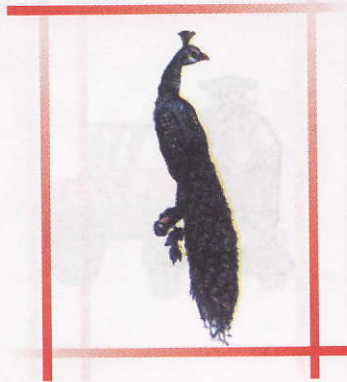
Ursul este mare. El are multe mure. Cumătra este alături.

Sorin se culcă la ora nouă.

S R A C O A R T A U R

pă - un

Pă - un

pa-nă
pe-ne

par-că
per-ne

a-puc
pa-puc

pe-nar
pa-ce

Pe-tre
ca-pră

po-pas
pe-pe-ne

Pas-cu
pic-tu-ră

pom
parc

cum-pă-ră-turi
trom-pe-tă

La cumpărături

Petre a mers cu Pascu la cumpărături.
Petre a cumpărat patine. Pascu a
cerut o trompetă.

Apare Paulina. Ea cumpără o stropitoare.

va - por

Va - le - ri - a

vă-rul
E-va

vi-ne
vi-neri

a-vi-on
a-vi-a-tor

val
a-ve-re

vo-lan
vi-o-re-le

vi-o-let
vi-oa-ră

Vărul meu

Viorel este vărul meu. El vine vineri
cu avionul. Viorel va sta la noi o lună.
El va avea un concert.

Valentin este tatăl lui. El va veni
luni.

Vom petrece momente minunate.

nou
avion nou

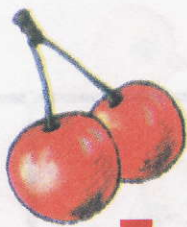
nouă
elice nouă

noi
avioane noi

Nouă ne place vioara cea **nouă**.

S R A C O A R T A U R

ci Ci

ciu - perci

Ci - pri - an

ci-tim
ci-năm

ve-ci-nă
ci-ne-va

e-li-ce
ci-ri-pit

cir-cu-lăm
mun-cim

a-ici
a-rici

maci
cinci

Cine?

Ursul căuta mure.
Ciocănitorea ciocăne
prin copaci.
Cecilia cumpără nuci.
Lucia.....
.....

Cine.....?

Cine.....?

Cine.....?

Cine a plecat la circ?

ci-ne
ci-ne-ma
ci-ne-va

cioc
cio-că-ne
cio-că-ni-toa-re

dD

dar

Du - nă - rea

dar
dar-nic

Do-ri-na
Di-di-na

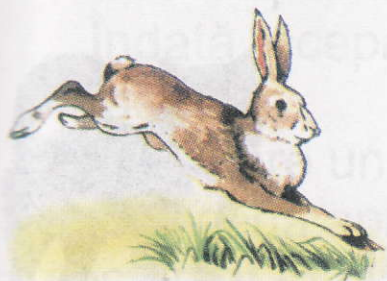
doc-tor
du-ce

dor-nic
doar-me

Do-rel
Dor-na

a-du-ce
con-du-ce

Rilă Iepurilă

Iepurilă doarme.

Deodată, aude ceva. Se saltă pe
două picioare. Apoi dispare pe deal.
Era doar o adiere.

Iepurilă se sperie repede.

Dorinei.

Dumitru,

un

dar

Delia,

Dan,

aduc

S R A C O A R T A U R

șco - lar

Șan - dru

șco-lari
șco-la-rii

ști-e
șo-ri-cei

o-raș
roș-ca-tă

mo-șii
co-co-șii

și-rea-ta
ie-și-re

Noi știm.
Tu știi.

Roșcata

Aseară a venit Roșcata, să mai ia ceva de prin sat.
Ea se uita atentă spre curtea pășărilor.

Deodată a ieșit Ursei.
Roșcata a dispărut
repede.

Cine este Ursei?

Cine este Roșcata?

Ce vrea să ia din curte Roșcata?

cocoș
co-co-șii

pui
pu-ii

oameni
oa-me-nii

îm - pă - rat

Î-na-in-te

În-ce-pe

În-că

În-că-pe-re

Îl văd.

Îi spun.

În-deam-nă

În-da-tă

În-ca-pe

În-cer-ca-re

El încearcă.

Noi începem.

Carnavalul

Îndată începe carnavalul clasei noastre.

Marin are un costum de pirat.

Pe scenă apare Cosmin. El este costumat în marinar.

Copiii sunt veseli. Se aude o trompetă. Este semnalul începerii carnavalului.

Copiii aplaudă.

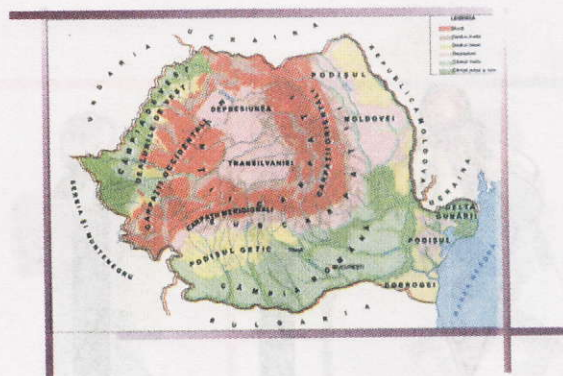

Stanca stă în castan ca Stan.

S R A C O A R T A U R

â Â

Ro - mâ - ni - a

ro-mân
ro-mân-că

mâ-nă
pâi-ne

mă-nân-că
mân-ca-re

ro-mâ-nesc
ro-mâ-neș-te

mâi-ne
câi-ne

câ-te-va
în-tâi

La stână

Suntem la stână. Oile pasc în apropiere. Câinii latră. Se apropie cineva.

Vine Coman. El aduce pâine caldă.

Vasile cântă la nai.

Câinii și oile se adună mai aproape de stână.

Întunericul se lasă încet.

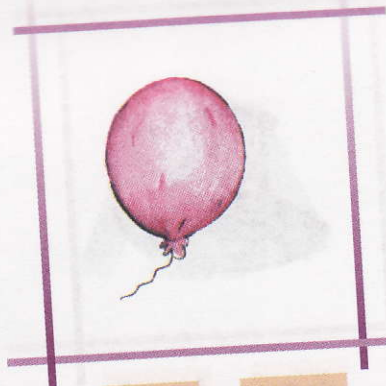

stâ-nă
stân-că

cân-tă
în-cân-tă

ci-ne
câi-ne

ba - lon

Bu - cu - rești

bar-că
bar-bă
ban-că
bla-nă
ber-bec

bor-can
Bar-bu
Bă-lan
Bran
Ba-dea

bu-cu-ri-e
bu-nă-ta-te
be-re-tă
al-bas-tră
to-bo-șar

Bomboanele

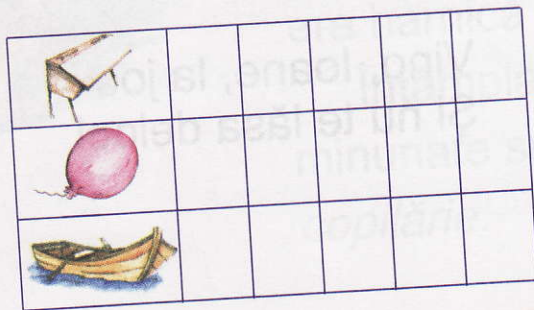
Barbu a cumpărat bomboane. Bomboanele sunt colorate.

Barbu începe să mănânce.

Deodată își dă seama că mai întâi trebuia să îi servească pe prietenii săi.

Barbu împarte bomboane lui Șerban, lui Bănică și Danielei.

Copiii se simt bine.

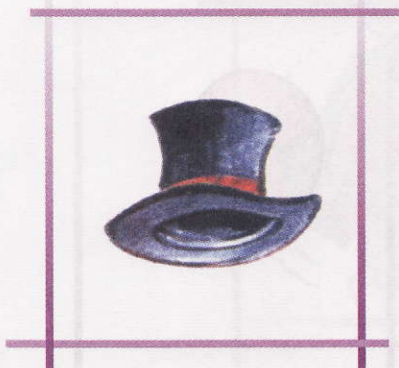
b		r	c		n
b		l	c		n
b		e	t		n

S R A C O A R T A U R

j J

jo - ben

ju-că-ri-e
ju-că-rii

Jiu
joi

vâ-jâ-ie
vâ-jâ-i-toa-re

joc
jos

Ji - a - nu

îm-bu-jo-rat
în-gri-jo-rat

în-cu-ra-jat
a-ju-toa-re

Satul meu

Jianu a venit la noi.
Satul nostru se întinde pe malul Jiului.
Sătenii sunt oameni vrednici și ospitalieri.
Duminica se adună voioși la joc și la cântat. Unii au costume populare.

Vino, loane, la joc
Și nu te lăsa deloc!

h H

hai - nă

Ho - ri - a

ho-ră

har-tă

hai-nă

har-nic

Ho-ri-a

Huși

ho-ta-re

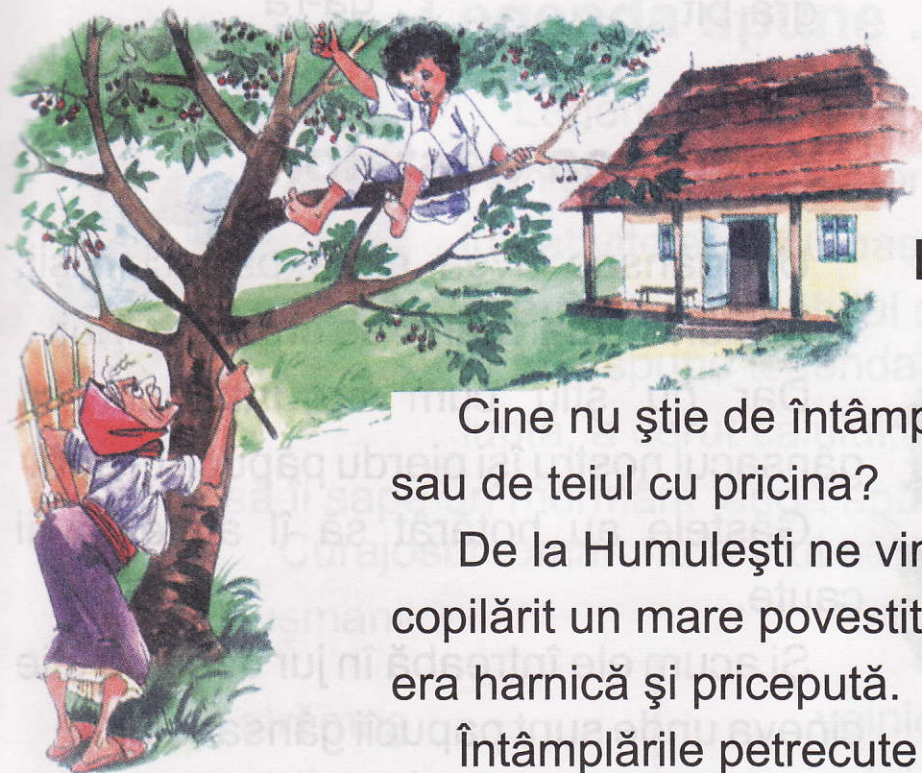
ho-tar

ho-tă-rât

ne-ho-tă-rât

hol-dă

hu-să

La Humulești

Cine nu știe de întâmplarea cu cireșele
sau de teiul cu pricina?

De la Humulești ne vin poveștile. Aici a
copilărit un mare povestitor român. Mama sa
era harnică și pricepută.

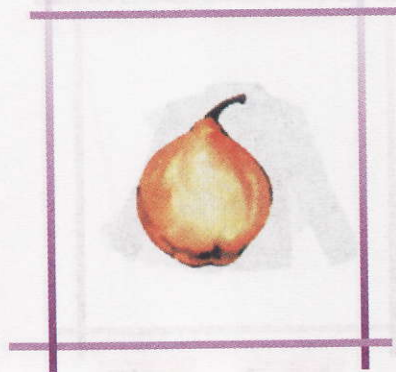
Întâmplările petrecute prin aceste locuri
minunate sunt adunate în cartea *Amintiri din
copilărie*.

S R A C O A R T A U R

g G

gu - tu - ie

Ga - bri - e - la

gând
gân-dac

gal-ben
gă-tit

Ga-bri-el
A-ga-ta

gân-sac
gâr-lă

gă-sit
gră-bit

lor-ga
ga-ră

Povestea găștelor

Un gânsac avea niște papuci roșii.
Tare mult se mai mândrea cu papucii lui.

Dar nu știu cum se întâmplă că
gânsacul nostru își pierdu papucii în apă.

Gâștele au hotărât să îl ajute să îi
caute.

Și acum ele întreabă în jur dacă nu știe
cineva unde sunt papucii gânsacului.

De ce era supărat gânsacul?
Ce au hotărât găștele?

ge Ge

Geor - ge

Ge-lu

Ge-ta

Geor-ge

gem

ger

a-ger

gean-tă

gea-man-tan

le-gen-dă

Legenda spune ...

Legenda spune că, demult, Gelu, voinicul cel netemător de dușmani, a luptat vitejește cu oastea sa pentru apărarea pământului strămoșesc.

Mai spune legenda că Gelu, rănit în luptă, a cerut calului, bunul său tovarăș, să îi sape un mormânt lângă apă.

Curajosul român nu a vrut să cadă în mâinile dușmanilor.

strămoș

strămoși

strămoșește

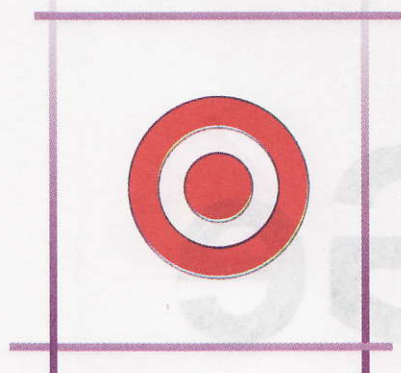
voinic

voinici

voinicește

S F A C O A R T A U R

țin - tă

Ți - cu

ța-ră
ță-ran
ți-ne

Ți-ri-ac
Ți-cu
Țu-gu-lea

ra-ță
cea-ță
țân-țar

Țiriac

Țiriac este singur acasă. Acum își scrie temele.

În curând vor veni și părinții de la lucru. Țiriac le dă vești bune.

Mama se bucură de purtarea copilului.

Tatăl lui Țiriac este învățător.

Țiriac învață bine pentru a deveni învățător, ca și tatăl său.

Cine are carte are parte.

z z

zam - bi - lă

Zo - i - ca

zi-le
zo-re-le
zo-ri-le
za-hăr

zor
zar
zid
zar-vă

Zo-i-ca
Za-ha-ri-a
vi-tea-zul
zi-da-rul

Zoica cea harnică

Zorile cum se arată,
Îa copila o găleată,
Udă brazda și greblează,
Jucăriile așază,
Duce la păsări mâncarea,
Mătură iute cărarea,
Coase nasturii ce pică,
Își ajută sora mică.
Treburi multe-s e-he-he!
Și la școală prima e.

har-nici
har-ni-cii

buni
bu-nii

nas-turi
nas-tu-rii

Omul muncitor de pâine nu duce dor!

S R A C O A R T A U R

gi Gi

gim - nas - tă

Gi-gel
Geor-gi-că

în-gi-ner
ar-gint

mergi
mer-ge

Gi-na
Gi-gi

ar-gin-tat
ma-gic

gim-nas-ti-că
lun-gi-me

Orașul Giurgiu

Gigel vizitează împreună cu Angela și cu Gina orașul Giurgiu.

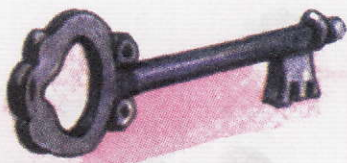
Ei știu că acest oraș este port la Dunăre.

Copiii merg cu nerăbdare în port.
Ei se plimbă cu vaporul. Valurile sunt albastre-argintii. Toți ascultă un cântec lin despre valurile Dunării.

Cine vizitează orașul Giurgiu?
Ce vizitează copiii?

che Che

che-ie
ja-che-tă

Cos-ta-che
pe-re-che

chem
chea-mă

pa-chet
bu-chet

u-re-che
ve-che

che-nar
în-che-ie

La Cheia

Enache a venit cu părinții în stațiunea Cheia. Aici locuiesc bunicii săi.

Casa bunicilor este veche și plină de povești. În apropiere începe pădurea. Adeseori Enache merge cu bunicul după ciuperci.

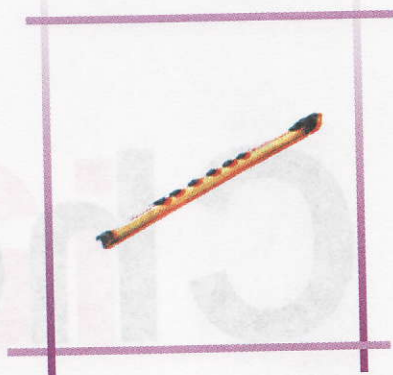
Nu departe este cabana Muntele Roșu.

Enache se simte bine la bunici.
El își petrece cu plăcere vacanțele aici.

f F

flu - ier

Flo - ri - na

flori
flu-turi

Flo-rin
Flo-ri-ca

fi-ind-că
a fi

să fii
doi fii

fiu
fii-i

fii-ca
A-fu-mați

Furnicile

Florin se duce la bunica. Nu se grăbește deloc. Lângă potecă se vede un mușuroi cu furnici. Se oprește și le privește.

Furnicile nu stau deloc. Cară mereu mâncare pentru puii lor. La iarnă vor avea ce mânca.

Băiatul pornește voinicește la drum, fără să mai piardă vremea.

Unde se duce Florin?

Ce vede el?

Ce fac furnicile?

Nu lăsa să treacă timpul fără folos!

chi Chi

ro - chi - ță

ochi
Chi-ra

chiar
Chi-ri-că

în-chi-de
des-chi-de

Chi-ri-ac
Pa-ras-chi-va

Chi-mi-ță
chi-ta-ră

Chi-ru
u-rechi

La teatru

Chiar astăzi Chiru și Paraschiv merg la teatrul de păpuși.

Sala este plină. Cortina se ridică și spectacolul începe.

Păpușa Chimiță stârnește râsul. Are un chipiu galben și un papion cu buline. Chipul lui este hazliu.

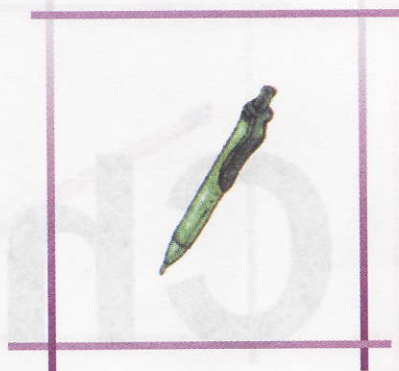
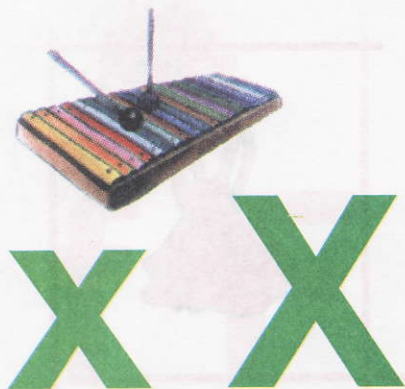
Timpul trece foarte repede.

Spectacolul se încheie în cântec de chitară.

Paza bună trece primejdia rea!

S R A G O A R T A U R

pix

Xe - ni - a

xi-lo-fon
Xe-ni-a

e-xer-ci-ții
e-xem-ple

pix
fix

A-le-xe
A-le-xan-dru

ex-po-zi-ți-e
Ro-xa-na

Rex
com-plex

În excursie

E sâmbătă. Plecăm cu întreaga clasă în excursie la Sinaia. Doamna învățătoare e cu noi.

Sosește autocarul. Ne urcăm în ordine și ocupăm locurile. Pornim.

Alexandru cântă la muzicuță. Ceilalți colegi cântă și ei. Ne simțim tare bine. Drumul continuă.

Se zăresc munții uriași. În curând ajungem la Sinaia. Vom vizita castelul Peleş și vom urca apoi cu telecabina.

Nu vom uita această zi.

ghe Ghe

ghe - te

Gheor - ghe

ghem
ghe-me

Gheor-ghe
An-ghe-li-na

ghea-ță
în-gheț

ghe-te
ghe-țuș

An-ghel
gher-ghef

în-ghe-ța-tă
dez-ghe-ța-tă

La masă

E ora prânzului. Gheorghe vine de la școală și își ocupă repede locul la masă.

Îi este foame și este nerăbdător să mănânce. Mama îl întreabă însă dacă mâinile îi sunt curate.

Gheorghe aleargă spre robinet. Îl deschide și privește cum apa curge ușor printre degete.

Închide repede robinetul și gata.

Mama îl privește dojenitor.

De ce oare?

Curățenia este mama sănătății!

S P A C I O A R T A U R

ghi Ghi

ghi - veci

Ghi - ță

ghin-dă
ghi-duș

ghim-pe
în-ghit

Ar-ghir
Gher-ghi-na

ne-ghi-nă
ghi-ci-tori

ghi-ni-on
tri-unghi

ghid
Ne-ghi-ni-ță

La șezătoare

Suntem la șezătoare. Cântăm, glumim, spunem povești, poezii și ghicitori. E multă veselie. Nici mâinile nu stau degeaba: împletesc, cos, îndoiesc, decupează, lipesc. Gherghina coase frumos la gherghief.

– Să facem un concurs de ghicitori!
propune ea.

Cele mai multe ghicitori le-a știut Arghir. Una dintre ele ne-a plăcut foarte mult.

Poate fi un șoricel,
Însă are aripioare,

Zboară noaptea-n chip și fel
Purtând numele de floare.

k K

ki - lo - me - tru

ki-lo-gram

ki-lo-gra-me

ki-lo-me-tru

ki-lo-me-tri

Ku - ki

ka-ki

Mi-ki

La piață

Astăzi merg cu mama la piață.

Vom face cumpărături.

În piață este multă larmă. Vânzătorii își strigă mărfurile. Cumpărătorii întreabă de prețuri.

Cumpărăm două kilograme de ceapă, trei kilograme de cartofi și un kilogram de roșii.

Apoi cumpărăm un kilogram de piersici și două kilograme de căpșuni.

O ajut pe mama să ducă acasă cumpărăturile. Drept răsplată, mama îmi va pregăti o tartă cu fructe.

Câte kilograme de legume au cumpărat?

Câte kilograme de fructe au cumpărat?

Faptele bune și respectul înfrumusețează viața.

S R A C O A R T A U R

România

Patria noastră se numește România. Noi, oamenii care trăim pe acest pământ, suntem români. Cu toții vorbim cu drag graiul dulce românesc.

Patria noastră este frumoasă și bogată. Românii își iubesc mult țara.

Drapelul patriei are trei culori: roșu, galben și albastru.

Toți suntem mândri de țara noastră.

- Alcătuiți propoziții folosind cuvintele de mai jos.

România	românaș	româncă
român	românesc	românește

- Completați folosind cuvinte potrivite.

Țara noastră se numește .....

Noi suntem .....

Drapelul ..... are trei culori.

Țara noastră este ..... și .....

w W q Q y Y

watt
kilowatt

York
New York

Quintus
Quebec

Prietenii mei

William este prietenul meu. El locuiește în New York, un mare oraș din Statele Unite ale Americii.

Amândoi îi îndrăgim pe Mickey Mouse, Tom și Jerry.

Care sunt personajele de desen animat pe care le îndrăgești tu?

Scrieți corect următoarele nume: *Vasile Alecsandri, Constantin Brâncuși, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Macedonski, Costache Negruzzi, Anton Pann, Vasile Pârvan, Emil Gârleanu.*

oo	ii	ae	oe	ee
zoologică	ființă	aer	poet	alee
alcool	știință	aerodrom	poezie	idee
zootehnie	fiindcă	aerisi	poezii	creez

S P A C E O A R T A U R

aA

ăĂ

âÂ

bB

cC

dD

eE

fF

gG

hH

iI

îÎ

jJ

kK

lL

mM

nN

oO

pP

qQ

rR

sS

șȘ

tT

țȚ

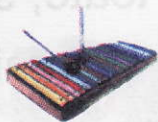

uU

vV

wW

xX

yY

zZ

S R A C O A R T A U R

Cearta literelor

Literele trăiesc în pace și bună înțelegere. Numai odată, demult, nu știu ce le-a apucat de au început gâlceava. Se ciondăneau, înțepându-se una pe alta și lăudându-se fiecare.

– Eu, începui A, sunt cea mai importantă. Cu mine începe alfabetul. Mi se cuvine respect.

– Ba eu! se grăbi să intre în vorbă litera C. Eu încep cuvântul „casă”. Ce poate fi mai frumos și mai trainic decât o casă?

– Dar eu, zice M, eu, care încep cuvântul „mama”? Nu găsiți că eu aș fi mai importantă decât voi?

– Ei bine! Dar de mine ce ziceți? se amestecă atunci în vorbă și litera N. Cuvântul „noi” înseamnă unire și putere. Păi vedeți? Nu-i acesta lucrul cel mai însemnat? Ce s-ar face oamenii dezbinăți, dacă n-ar cunoaște acest cuvânt?

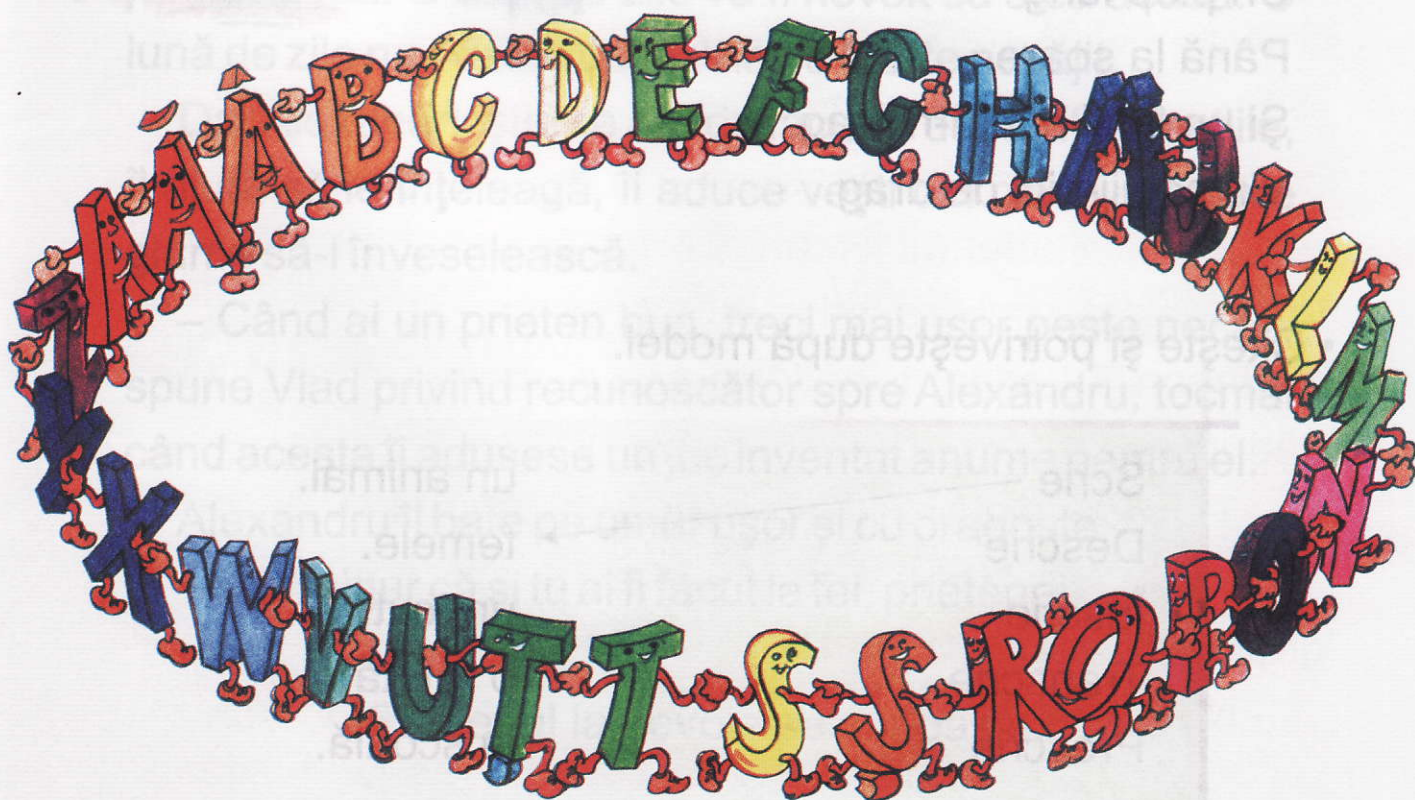
– Cred că vă înșelați cu toate, spune grav S. Cine e cel mai mareț și mai strălucitor? Recunoașteți, desigur, cu toate, că e Soarele. Soarele e neîntrecut.

– Gata, ajunge, necugetatelor, le-a spus muștrător Alfabetul. Nici „Soarele” nu se scrie numai cu litera „S”, nici „mama” nu se scrie numai cu litera „m”, nici „casa” nu se scrie numai cu litera „c” și nici cuvântul „noi”, cel ce înseamnă unire, nu se scrie cu o singură literă. Unite scrieți atât de frumos cuvintele, poeziile și poveștile așteptate de copii! Toate sunteți foarte importante.

Așa, literele au deslușit adevărul și, de atunci, toate trăiesc în bună înțelegere și armonie.

Unirea face puterea.

S E A C O A R T A U R

Școala noastră

Școala noastră din răscruci,
Cu grădină și cu nuci,
Cu un cuib de barză sus ;
Cât un soare în apus,
Și cu zestre
În ferestre
De mușcate-n
Frunză late;
Școala noastră
Paznic are
Un plop lung
Până la soare
Și un tei îi cântă-n prag,
Vin copiii-aici de drag.

- Citește și potrivește după model.

Scrie

Describe

Înscrie

Transcrie

Prescrie

un animal.

temele.

un text.

o rețetă.

la școală.

Colegi buni

Alexandru și Vlad sunt colegi de clasă.

Stau împreună în bancă, merg împreună acasă și la școală, iar după lecții, se joacă tot împreună. Nimeni nu-i poate despărți.

Numai iată că, printr-o întâmplare nefericită, Vlad își fracturează mâna.

Ce necaz! O lună de zile va fi nevoit să stea acasă. O lună de zile nu-i deloc puțin. Vlad e foarte necăjit.

Dar Alexandru știe ce are de făcut. Îi duce zilnic lecțiile, îl ajută să le înțeleagă, îi aduce vești din clasă, îi spune glume să-l înveselească.

– Când ai un prieten bun, treci mai ușor peste necaz, spune Vlad privind recunoscător spre Alexandru, tocmai când acesta îi adusese un joc inventat anume pentru el.

Alexandru îl bate pe umăr ușor și cu dragoste.

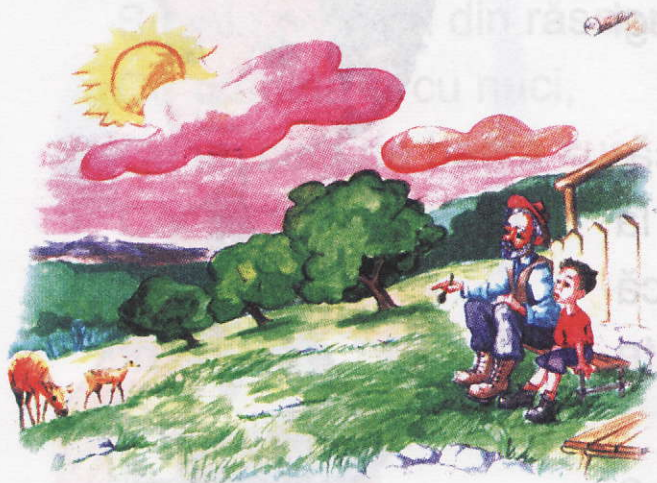
– Sunt sigur că și tu ai fi făcut la fel, prietene!

Prietenul la nevoie se cunoaște.

Puiul de căprioară

Bunicul este pădurar.

Într-o zi ne-a adus un pui mic și plăpând de căprioară.

– L-am găsit singur în pădure. Cu siguranță că s-a întâmplat ceva cu mama lui. E flămând și tremură tot.

– Îl vom îngriji, am sărit eu cu fratele meu.

Așa a și fost. I-am făcut culcuș de dormit, l-am hrănit cu lapte și l-am învățat să zburde.

Puiul creștea văzând cu ochii.

Mergeam adeseori în pădure. Se îndepărta de noi, cerceta pădurea și deodată apărea în spatele nostru.

Ce mult îl iubeam! Îi mângâiam blănița cafenie, iar el îmi întindea gâtul subțire, privindu-ne în ochi.

Uneori îl vedeam înălțând capul, privind și ascultând pădurea.

– Ți-e dor de ai tăi? îl întrebam, înțelegându-i întristarea.

Și uite așa, într-o zi a țâșnit din curte, a sărit porțița grădinii și, în salturi lungi, s-a pierdut în pădure.

– Nu fiți triști, a spus bunicul. Pădurea este casa lui.

Ascuțitoarea-elefant

Vlăduț are o ascuțitoare foarte frumoasă. Este un mic elefant colorat.

În recreație iese la joacă cu ascuțitoarea în buzunar. În toiul jocului ascuțitoarea îi cade.

Cătălin o vede și o ridică repede. Ce mult îi place! Ce-ar fi să o oprească pentru el?

Vlăduț se joacă mai departe cu Viorel.

După pauză, vin toți în clasă. Abia acum își aduce el aminte de ascuțitoare. Caută și începe să plângă.

Supărat foc, Vlăduț dă vina pe Viorel.

– Tu mi-ai luat-o! Cu tine m-am jucat. Dă-mi ascuțitoarea! Dă-mi-o, n-auzi?

Zadarnic încearcă Viorel o explicație, nimeni nu-l ascultă.

Copiii strigă:

– Hoțul! Hoțul!

Cătălin nu mai poate rezista. Scoate ascuțitoarea din buzunar și pornește spre banca lui Vlăduț. Ochii îi joacă în lacrimi și glasul îi tremură:

– Iartă-mă, Vlăduț! Poftim ascuțitoarea. Eu sunt de vină. Ți-a căzut în pauză...

În clasă cade brusc o perdea de liniște.

– Cred, rupe Vlăduț tăcerea, că amândoi trebuie să ne cerem iertare de la Viorel.

Intră doamna învățătoare. Prin fereastra deschisă pătrunde o adiere ușoară și binefăcătoare.

Lecția începe.

Cinstea și omenia sunt surori bune.

Ghiocelul

Baba Iarna nu se îndură încă să plece de la noi. E frig, dar soarele își face loc printre norii de cenușă și trimite câteva raze timpurii.

Este sfârșit de februarie.

Pete mari de zăpadă acoperă ograda. De sub ele, firicele subțiri de apă își caută loc prin pământul umed și negru.

Dar iată un ghiocel! A ieșit, așa, ca o bucurie în calea mea și nu știu dacă această suavă florică este aici cu adevărat sau e doar un fulg de zăpadă prins într-un ac de iarbă.

Degetele mele îl mângâie ușor și numai gândul de a-l pune în palmele mamei mă face să-l desprind de acolo, din pământul care l-a născut.

Alerg în casă.

– Mamă, vine primăvara!

Și, în palmele ei aspre de muncă, eu pun cea mai gingașă floare, cu care numai sufletul ei se aseamănă.

Pomişorul

La colţul şcolii, pe unde drumul mă duce către casă, se află un pomişor. De câţiva ani buni se luptă să se înalţe şi abia-abia, cu mare greutate şi-a ridicat câteva rămurele.

Vin şcolarii cu larmă mare şi, din toţi câţi trec pe aici, se găseşte câte unul să se agaţe de bietul pomişor: unii rup frunzele, alţii câte o rămurică (uite-aşa, degeaba), unii se aleargă şi se țin de el, îl apleacă, îl zgârie.

Doamne, câte nu păţeşte bietul de el!

În primăvara aceasta i-am săpat o mică grădiniţă în jur, l-am văruit şi îl ud mereu împreună cu prietenul meu, Alex.

Ce frumos se rotunjeşte coroana! Pe zi ce trece devine tot mai viguros. Mă opresc zilnic în preajma lui, îi mângâi tulpina netedă şi frunzele rotunde.

În urma mea aud foşnetul lui subţire şi mătăsos ca nişte vorbe...

Mai e timp!

Vasilică a venit cam de multcel de la școală. Se învârtește, se sucește, își găsește de joacă, dar de lecții nu zice nimic.

Mama lui, care trebăluiește prin casă, îl strigă:

– Vasilică, lecțiile!

– Mai e timp! zice Vasile. Iată, soarele e sus.

Mama se ia cu treaba, Vasile cu jocul.

Într-un timp, aceasta strigă iar:

– Vasilică, lecțiile!

– Mai e timp! Soarele n-a apus încă.

Se apropie seara. O mulțime de treburi sunt pe capul mamei. Aleargă în sus și-n jos fără vreun ajutor.

Vasilică, în graba cea mai mare, își termină lecțiile.

– Mamă, mamă, când mâncăm? Iată, e noapte de-acum!

– Mai e timp! îi răspunde mama, văzându-și de treburi mai departe.

Nu lăsa pe mâine ce poți face azi!

Bunicul

A venit bunicul iară
Cu povești în fapt de seară.

Stăm ușor pe scăunele
Cum stă luna-n rămurele.

Și ne alergăm, apoi,
Printre stele amândoi.

Ia bunicul Carul-Mare
Și se duce peste zare.

Ia bunicul Carul-Mic,
Iată, nu mai e nimic!

• Alcătuiește propoziții despre bunic folosind cuvintele date.

• barbă	• ascult
• povești	• iubește
• plimbare	• nepotul
• bunica	• daruri

• Încercuiește cuvintele care exprimă însușiri potrivite unui bunic.

• bun	• darnic
• neastâmpărat	• neascultător
• blând	• înțelept

Doi mincinoși¹

Doi mincinoși s-au întâlnit la un drum. Unul dintre ei zise:

- Prietene, vezi tu turnul acela înalt din depărtare?
- Îl văd, ei și?
- Dar vezi tu tocmai în vârful turnului cum umblă un șoricel?

– Ce vorbă-i asta? Eu abia văd turnul și tu-mi pomenești de un șoricel? Nu-l văd, dar să știi că, în schimb, îl aud foarte bine cum umblă în tropot de parcă ar bubui o tobă și ar avea și un clopot de gât.

- Te cred..., îi răspunse prietenul, văzându-se înfundat.

¹ Povestirile care urmează sunt prelucrări din *Povestea vorbii*, de Anton Pann.

Vulpea cea vicleană

O vulpe tot dădea iama pe la cotețul găinilor.

Azi așa, mâine așa, s-a luat gospodarul de gânduri. Și s-a pus la pândă.

Când s-a înnoptat bine, vulpea pâș-pâș se apropie de coteț și, nici una, nici alta, găsește o deschizătură pe unde se strecoară înăuntru.

Gospodarul sare în liniște, acoperă gaura și începe să-și strige vecinii:

– Ioane! Vasile! Gheorghe! Veniți, bă, că am prins vulpea la găini.

Oamenii au alergat cu furcile, ca s-o prindă pe hoată.

Deschide omul ușor ușa, se uită, dar vulpea nu-i.

– Măi, a naibii treabă și asta, iată, vulpea n-a ieșit, dar nu-i nici în coteț. Mare minune!

Deschid oamenii ușa mai bine și dau să intre înăuntru. Când colo, ce crezi? Vulpea se urcase în cuibarul găinilor, ședea acolo colac, nemișcată, una cu paie, doar coada i se vedea.

Oamenii au tăbărât pe ea și astfel au scăpat biete, găini, câte mai rămăseseră, de vizitele cumetriței.

Cei nouă leneși

Demult, cândva, un împărat curios a vrut să cunoască pe cei mai leneși supuși ai săi. De aceea, a dat poruncă să fie aduși într-un loc, undeva la marginea cetății lui.

Au stat acolo cei nouă leneși un timp, primind mâncarea de la palat.

Într-o zi, împăratul își întrebă slujitorii despre ei.

– Zac toată ziua, Măria-Ta, mănâncă mâncarea răsturnați și le e lene, că abia deschid gura.

S-a dus împăratul la ei și s-a îngrozit, privindu-i din ușa.

A dat poruncă să se dea foc încăperii, spre a-i vedea fugind măcar la vederea flăcărilor. De unde, niciunul nu s-a mișcat.

– Foc! Ieșiți că ardeți, a strigat un slujitor pus de împărat.

Atunci unul dintre leneși, abia deschizând gura, i-a zis rar:

– Nu... ți-e lene... să vorbești?

Și așa s-au prăpădit leneșii, arzând de vii odată cu lenea lor.

Lenea e cucoană mare, care n-are de mâncare.

Cucul și pupăza

O pupăză moțată și frumoasă în pene, gunoindu-și cuibul, îl lăasă și plecă în altă parte să-și facă un cuib nou.

- Ce faci aici, soro? îi zice cucul.
- Un cuib, nu se vede?
- Ba se vede, dar parcă ai mai făcut, în primăvară, unul?
- Am făcut unul și încă unul și... degeaba: nu se mai poate sta în ele de necurățenie.
- Dar, spune-mi, insistă cucul, năravul a rămas în acele cuiburi sau îl aduci cu tine? Că dacă vei veni cu nărav cu tot, degeaba îți este lucrul. Îl vei umple și pe acesta, ca și pe celelalte, și nu vei avea parte de el. Învață mai întâi să te lepezi de nărav și apoi te apucă de treabă.

Pupăza se întoarce cu spatele către cuc, rotindu-și creasta cea moțată.

Năravul din fire n-are lecuire.

Cucul și privighetoarea

În zori, mica privighetoare cenușie își înalță trilurile subțiri.

Cucul furios îi strigă:

– Încetează odată! M-ai amețit cu pițigăiturile tale. Nu vreau să te mai ascult. Dacă vrei să cânți, ascultă mai întâi la mine. Învață din glasul meu frumos și nu mai cânta până nu vei înțelege!

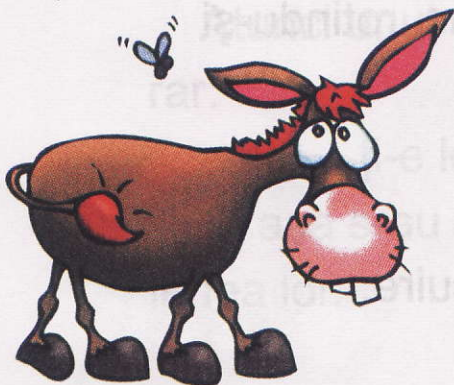

Supărată, privighetoarea încercă să se apere, dar cucul nu și nu, că el cântă cu adevărat, iar privighetoarea scoate numai niște „piuituri” și „ciripituri” pentru care trebuie să-și ceară iertare.

În cele din urmă s-au hotărât să ajungă la judecată.

– Bine, dar cine să ne judece? a întrebat privighetoarea. Cine oare se pricepe cel mai bine la cântec?

– Cine? Uite, chiar el, cel ce se vede păscând, cu urechile mari și cu desagii în spate.

Zis și făcut. Au zburat la judecător, spunându-i să asculte și să aleagă.

A ascultat măgarul cu gura căscată, cu urechile pe spate și a hotărât:

– Cucul este câștigătorul. El cântă de răsună locul.

Sărmana privighetoare s-a simțit dintr-odată fără niciun rost pe pământ.

Dar ciobanul, care ascultase cântecele lor și auzise hotărârea măgarului, i-a spus privighetoarei să-i cante lui mai departe, cu glasul ei dulce, mângâietor.

Și privighetoarea i-a cântat ciobanului și ciobanul a ascultat-o vrăjit.

Cel mai puternic

Căpetenia șoarecilor, Marele Guzgan, atât se mărise de nu-i mai ajungea nimeni nici cu prăjina la nas.

Și chemă el, când veni vremea însuratului, pe cei mai bătrâni dintre șoareci pentru a afla din ce neam să-și aleagă soția. Nici nu se mai gândea la neamul lui șoricesc.

Bătrânii înțelepți au hotărât că cel mai puternic și strălucitor este Soarele și la el s-ar cuveni să meargă pentru a-i cere fata, ce, cu siguranță, este la fel de strălucitoare ca și părintele său.

Și-a luat Marele Guzgan oștirea numeroasă și ajungând la Soare și-a rostit dorința.

– E drept că sunt cel mai mare și cel mai strălucitor, a zis Soarele, dar uite că și pe mine mă poate întuneca Norul. Cum apare îmi ia lumina îndată.

Auzind Marea Căpetenie acestea, nu mai zăbovi la Soare și îndată plecă cu dorința și întreaga șoricime către Nor.

Norul i-a răspuns:

– E drept că eu pot întuneca Mărețul Soare, dar și pe mine mă subțiază și mă împrăștie Vântul. El e mai puternic decât mine.

A plecat, și de această dată, Marele Guzgan către cetățile Vântului.

– Așa este, sunt puternic, a spus Vântul, împrăștii norii, smulg copacii, înlătur tot din calea mea, dar uite, este acolo, undeva în depărtare, o cetate veche, veche, ca lumea de veche. Pe ea n-am reușit s-o urnesc. Ea e mai puternică decât mine.

Pleacă căpetenia rozătoarelor cu cenușiile-i oștiri către Cetatea cea uitată de vreme.

– Înălțată Cetate, sunt Marele și Temutul Guzgan. Vreau să mă însor și caut fata celui mai puternic. Vântul mi-a spus că ești neclintită.

– Are dreptate Vântul, a răspuns Cetatea. Nu m-a învins nicicând. Dar numai că, de la o vreme, rod la temelia mea mii de șoareci, care și-au făcut lungi galerii și cred că mă vor dovedi.

Auzind toate acestea, șoarecele își zise cu furie, dar și cu mândrie:

– Cum, toată umblarea mea a fost zadarnică? Și eu care am făcut plecăciuni Soarelui, Norului, Vântului, Cetății! Ce prost am fost, gândindu-mă să nu iau fată din neamul meu! Iată că șoarecii sunt neamul cel mai puternic pe pământ!

A ajuns de unde a plecat!

Lupul, țapul și varza

Un țăran a plecat la târg luând cu el, spre vânzare, un lup, un țap și o varză.

Vrând să treacă un râu mare, șade și se socotește:

– Pe toate nu le pot trece deodată, nici chiar câte două nu voi izbuti, apa fiind prea lată. Dacă voi trece întâi lupul, țapul îmi va strica varza. Dacă voi trece varza, lupul va mânca țapul.

Se munci omul cu gândul și porni la treabă.

Trecu mai întâi țapul.

– Până aici totul a fost bine. Acu, dacă voi trece varza, țapul o va mânca îndată, dacă voi trece lupul, zilele țapului se vor sfârși. Vai, vai, ce marfă nepotrivită!

Dar nevoia te învață.

Luă țăranul lupul, îl lăsă pe mal și aduse țapul înapoi. Lăsă țapul și luă varza, pe care o aduse lângă lup. Apoi duse, în sfârșit, și țapul lângă cei doi.

Bătrânul și moștenitorul

Un tată avea opt feciori. Înainte de a muri, bătrânul și-a chemat feciorii și le-a spus:

– Tot ce-i al meu numai unuia las. După moartea bătrânului au început certurile între feciori: acela că lui i se cuvine totul, celălalt că de ce nu lui, și uite așa au ajuns la judecată.

Judecătorul i-a ascultat și a gândit: „Aici e lucru ascuns”.

Le-a spus să vie a doua zi pregătiți cu bâtele.

A doua zi s-au dus la mormântul bătrânului, l-au dezgropat și judecătorul le-a spus feciorilor să-l lovească cu bâtele, întrebându-l: „Taică, cine e moștenitorul?”

Feciorii au făcut întocmai. Numai unul singur plângea deoparte.

– Cum să dau în tatăl meu!? a răspuns acesta.

– Ajunge! Nu mai loviți! a zis judecătorul. Mortul a vorbit. Acesta este fiul iubit. Acesta este moștenitorul.

Moșul și cocoșul

Și era un moș,
Și-avea un cocoș.
Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era o vulpe,
Și-a mâncat cocoșul,
Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era un câine,
Și-a mâncat pe vulpe,
Vulpea pe cocoș,
Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era un lup,
Și-a mâncat pe câine,
Câinele pe vulpe,
Vulpea pe cocoș.
Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era un urs,
Și-a mâncat pe lup,
Și lupul pe câine,
Câinele pe vulpe,
Vulpea pe cocoș,
Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era un par,
Și-a ucis pe urs,
Și ursul pe lup,
Și lupul pe câine,
Câinele pe vulpe,
Vulpea pe cocoș.
Ah, ce mai cocoș!

Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Și era un foc,
Și a ars pe par,
Și parul pe urs,
Și ursul pe lup,
Și lupul pe câine
Câinele pe vulpe,
Vulpea pe cocoș.

Ah, ce mai cocoș!
Cum cânta la moș!
– Ia cântă, cocoșule!
Săi de joacă, moșule!

Blana ursului

Un vânător, umblând după vânat prin pădure, numai ce zărește un urs. „Bine că-i știu locul. Adoua oară nu-mi scapă“.

Peste câteva zile se întâlnește vânătorul nostru cu un cojocar.

– Știi ceva, frățioare? Am o blană mare și frumoasă de vânzare.

– De lup sau de vulpe?

– De urs și încă ce urs...

Îi plătește cojocarul arvună, beau aldămașul, dar când îl întrebă unde e blana, vânătorul răspunde:

– În pădure. Dar nu te teme, omule! Chiar mâine voi vâna ursul. Îi știu bine locul. Ba te poftesc și pe dumneata să mă însoțești.

A doua zi pleacă cei doi în pădure: vânătorul merge și își face planul cum să tragă ca să nu strice blana.

Dar, iată, ursul vine într-adevăr, trosnind crengile, îndreptat chiar către ei.

Cojocarul apucă de se urcă în cel mai apropiat copac.

Vânătorul tremura ca varga. Trage, dar nu nimerește. Ursul se apropie. Atunci vânătorul se trânteste la pământ, ținându-și răsuflarea, așa cum știa din auzite că ursul nu se atinge de mortăciuni.

Ursul se trânteste peste vânător. Îl ascultă la ureche și, neauzindu-i răsuflarea, pleacă în pădure, lăsându-l în plata lui.

Vânătorul se scoală galben ca mort. Din pom, cojocarul îl întreabă:

– Măi frăjioare, ursul ce vorbe ți-a spus la ureche?

– Mi-a spus, zice vânătorul jumătate mort, să nu mai vând niciodată blana ursului din pădure.

Vulpea-n crâng și blana-n târg!

Planul simigiului

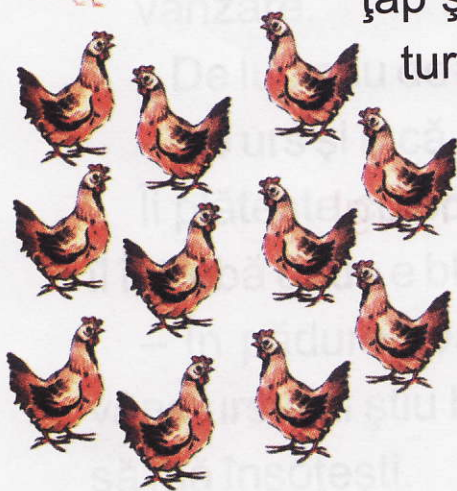

Un simigiu se întorcea la oraș de prin satele unde vânduse covrigi, luând în schimb ouă. Și cum ducea el așa tava cu ouă pe cap, începu să socotească. „Dacă ouăle vor fi bune, le voi pune la cloșcă, cloșca-mi va scoate cinci sute de pui, puii se vor face găini care vor da numai într-o singură zi cinci sute de ouă. Din aceste ouă, o parte voi vinde pentru a scoate ceva părăluțe, iar cinci sute de găini, devenite cinci sute de cloști, vor putea scoate câte douăzeci de pui fiecare.”

— O, ho, ho! Câți pui să fie cu toții? Chiar o sută de sute! Hait, scap de sărăcie! strigă simigiul.

Dar când zice „hait” uită de greutate, sare ca un țap și scapă tabla de pe cap. Ouăle toate sunt turtă și planurile simigiului terminate.

Vorba ceea:

Mulți, mari planuri socotesc,
Dar nimic nu isprăvesc.

Bogatul înecat

Un om tare bogat, dar zgârcit, trecea odată pe puntea unui râu mare.

Nu știu cum s-a împiedicat și a căzut drept în valuri.

– Ajutor! Mă înec! Mor! strigă el îngrozit.

Un pescar, auzind strigătele, s-a aruncat degrabă în râu înotând iute spre omul în primejdie.

Când ajunge lângă el, pescarul încercă să-i dea curaj, strigând:

– Dă-mi mâna! Întinde-o mai în grabă, să te pot scăpa. Auzind zgârcitul, dintre valuri, cuvântul „dă-mi“, s-a înfuriat grozav.

– Nu-ți dau nimic! mai strigă el și se cufundă în adânc.

– Dă-mi, de ce? Adeseori lăcomia pierde pe om!

Nepotul împrumutat

Un om cinstit și cumpătat avea un nepot sărac, ce veni într-o zi la el.

– Unchiule, sunt un om priceput, aş face negustorie, dar n-am şi eu bani cu ce să încep. Ajută-mă, rogu-te, cu cinci sute de lei şi-ţi voi înapoia datoria până la ultimul bănuţ, cam într-o jumătate de an.

Unchiul s-a îndurat de nepot şi i-a zis:

– Uite, vezi oala aceea din cui? Ce agonisesc pun în ea. Caută acolo, numără şi câţi găseşti ai tăi să fie.

Nepotul a dat oala jos, a numărat şi a găsit tocmai câţi i-au trebuit.

A plecat, s-a apucat de negoț, a câștigat bani, sorocul a trecut, dar el nu și-a înapoiat datoria. Unchiul nu i-a zis nimic.

De la un timp, treburile mergându-i prost, s-a dus din nou la unchi după împrumut, crezând că acesta a uitat de ceea ce el îi datora.

– Unchiule, așa și așa, ajută-mă că doar la dumneata îmi e nădejdea.

Unchiul, prefăcându-se că a uitat de datorie, îi arată din nou oala, spunându-i ca și prima dată că acolo strânge banii și să ia câți găsește.

Bucuros, nepotul dă oala jos, caută, caută, dar nimic.

Unchiule bun, dar nu-i nimic în oală.

Îi răspunde atunci unchiul:

– Dar tu, de când ai luat, ai mai pus înapoi ca să fie?

Ala-bala-portocala

Ala-bala-portocala

Ieși, bădiță,

La portiță

Că te-așteaptă Talion,

Talion, fecior de domn,

Cu tichie

De frânghie,

Cu pană de ciocârlie,

Cu căruța Radului,

Cu biciul cumnatului,

În mijlocul satului.

Clanț-zbanț!

Dorobanț!

Cioc-boc!

Treci la loc!

Călătorul și stejarul

Un călător, obosit de drum, s-a așezat să se odihnească la umbra unui stejar.

Dar iată că văzu alături o bostănărie. Se duse omul nostru, luă un pepene și veni de-l mănca la umbră, sub stejar.

După ce s-a săturat, întinzându-se la odihnă, privea așa, în sus, la pom. Zărind ghinda printre frunze, își zise:

– Măi, ce nepotrivire! Cum a rânduit Dumnezeu așa lucrurile, ca într-un copac așa mare și puternic să crească un fruct atât de mic, iar la un vrej slab, întins pe pământ, să crească un rod așa mare și gros?

Pe când gândea el astfel, numai iaca, se trezește că-i cade o ghindă drept pe nas.

Frecându-și nasul roșu, zice muștrător călătorul:

– Ce prost am mai socotit! Dacă mi-ar fi căzut un pepene din cel mare, atunci cu siguranță nu mi-aș mai fi găsit leacul.

Lupul și năravul său

Un lup bătrân, care a făcut destule la viața lui, s-a gândit a se pocăi încercând să fie de ajutor omului, pentru iertarea păcatelor.

Astfel, schimbându-și numele în câine, se duse la un cioban, la stână, spre a păzi oile de lupi.

Nu trecu multă vreme și iată că într-o zi, pe când ședea întins pe iarba verde, o dulce mioară se apropie păscând la botul lui.

Lupul, haț! Uitând că se schimbase în câine, a înhățat mioara și a mâncat-o pe loc.

Ciobanul, dând de el asupra faptei, l-a întrebat:

– Ce-ai făcut, câine bătrân și spurcat?

Lupul începu să îndruge verzi și uscate: că a adormit, că oaia l-a mușcat de coadă și nu l-a lăsat deloc în pace, că el necăjit rău a trântit-o și aceasta a și murit așa, dintr-odată. Unde s-o ascundă, spre a nu fi învinovățit pe nedrept? A vârât-o în burtă.

Dar ciobanul nu glumi.

Dându-i una-l adormi.

Lupul își schimbă părul, dar năravul ba!

Copacul și dovleacul

Pe lângă un copac mare, răsări, din întâmplare, un vrej de dovleac, ce creșcu și se întinse în lung și în lat pe bietul copac, încât ramurile îi acoperi.

Văzându-se la înălțime, dovleacul grăi cu dispreț către copac:

– De câți ani te străduiești tu să crești și ești mai mic decât mine, ce-am crescut numai o vară! Dacă ai fi crescut și tu ca mine, ajungeai acum la stele.

Copacul cu minte i-a răspuns:

– Te fălești acum, fiindcă n-a dat încă bruma, dar când va fi zăpadă, ai să fii pe jos, grămadă.

Carul frânt

Un om, venind spre casă cu carul încărcat cu lemne, nu știu cum se face că, dintr-odată, îl văzu frânt în drum. Se apucă omul ca și altă dată și repară carul cu pricina. Apoi plecă spre casă.

Copilul său, care văzuse carul stricat, își întrebă tatăl:

– Dar cine îți dresă carul, tată?

– Eu, fătul meu, cine altul?

– Dar cine te-a învățat acest lucru?

– Nevoia, copilul meu.

– Și unde șade nevoia, tată?

– În pădure, răspunse tatăl și plecă la treburile sale.

Copilul creșcu și începu să meargă, de-acum, și el cu carul la pădure.

Într-o zi, dând peste un loc rău, frânse carul în drum.

– Hei, hei, acu-i acu!

Fluieră, se-nvârti, ce să facă?

Dar numai ce-și aduse aminte de vorbele tatălui său și atunci începu a striga cât putea de tare:

– Nevoie! Nevoie! Vino de mă învață cum să repar carul.

Strigă până răguși, dar nevoia nu apăru de nicăieri. Se apropie seara și el văzu că strigă în zadar.

Atunci începu singur, ușor, ușor, și făcu treaba până la urmă.

Acasă, tatăl său, văzând carul dres, îi zise:

– Așa-i că a fost întocmai cum ți-am spus eu?

– Nu! spuse băiatul tare supărat. Am strigat nevoia, dar ea n-a venit să mă învețe.

– Ba chiar nevoia a fost cea care te-a învățat, dragul meu, așa să știi; de n-ar fi fost ea, n-ai fi învățat să faci singur acest lucru.

Băiatul, deslușind tâlcul lucrurilor, n-a mai fost supărat.

Două capre

Două capre se întâlniră pe o punte îngustă.

– Vreau să trec și fă bine de mă lasă! spune una din ele.

– Ba, fă tu bine și mă lasă pe mine!

– Eu am pus prima piciorul pe punte.

– Ba eu trebuie să trec, fiindcă sunt mai bătrână. Apoi se izbesc în coarne.

Numai când au căzut amândouă bândâbâc în apă, au înțeles purtarea lor cea nesocotită.

Înțeleptul știe să ocolească gâlceava.

Rostește repede, dar clar!

Capră, capră,
E ger mare;
Crapă ouăle-n
Cuibare!

Capră, capră,
Gospodină,
Crapă ouăle-n
Grădină!

Vacanța

de Marcela Peneș

Vacanța-i fir dintr-o poveste
Cu soare agățat în măr,
Când pe amiază, într-adevăr,
Căldura-mpărăteasă este.

Adoarme apa în câmpie
Albastră ca un cer din carte;
Visează frunzele departe
Culoarea serii arămie.

Furnicile mărunte cară
Căldura-n mușuroi la ele,
Iar, de pe-o creangă, păsărele
Spun găzelor că este vară.

În cuib cresc puii rândunicii.
E bine și-mpăcare este.
Vacanță – fir dintr-o poveste –
Pornit din caierul bunicii.

Cuprins

a, A	4	ghi, Ghi	38
m, M	5	k, K	39
u, U	6	România	40
n, N	7	w W, q Q, y Y	41
i, I	8	Alfabetul	42
e, E	9	Cearta literelor	44
r, R	10	Școala noastră	46
o, O	11	Colegi buni	47
c, C	12	Puiul de căprioară	48
ă, Ă	13	Ascuțitoarea-elefant	49
l, L	14	Ghiocelul	50
ce, Ce	15	Pomișorul	51
t, T	16	Mai e timp!	52
s, S	17	Bunicul	53
p, P	18	Doi mincinoși	54
v, V	19	Vulpea cea vicleană	55
ci, Ci	20	Cei nouă leneși	56
d, D	21	Cucul și pupăza	57
ș, Ș	22	Cucul și privighetoarea	58
î, Î	23	Cel mai puternic	60
â, Â	24	Lupul, țapul și varza	62
b, B	25	Bătrânul și moștenitorul	63
j, J	26	Moșul și cocoșul	64
h, H	27	Blana ursului	66
g, G	28	Planul simigiului	68
ge, Ge	29	Bogatul înecat	69
ț, Ț	30	Nepotul împrumutat	70
z, Z	31	Ala-bala-portocala	72
gi, Gi	32	Călătorul și stejarul	73
che, Che	33	Lupul și năravul său	74
f, F	34	Copacul și dovleacul	75
chi, Chi	35	Carul frânt	76
x, X	36	Două capre	78
ghe, Ghe	37	Vacanța	79

Aramis vă oferă:

- Abecedar – caietul elevului, partea I
Tudora Pițilă, Cleopatra Mihăilescu
- Abecedar – caietul elevului, partea a II-a
Tudora Pițilă, Cleopatra Mihăilescu
- Abecedar – caietul elevului
Olga Pîrîială
- Abecedar – caietul elevului, partea I
Mariana Rusu
- Abecedar – caietul elevului, partea a II-a
Mariana Rusu

ISBN 978-973-679-581-7

edituraaramis.ro

